

РЭФЕРАТ

Дыпломная праца на тэму “Дзейнасць Украінскай паўстанцкай арміі на тэрыторыі Беларусі ў 1942-1955 гадах” раскрывае малавядомыя старонкі беларускай гісторыі звязаныя з барацьбой УПА за незалежнасць сваёй дзяржавы. Нам гэта цікава, бо шмат беларусаў брала удзел у ўкраінскім нацыянальным руху, пры тым вялікая колькасць баявых дзеянняў адбывалася на беларускіх землях.

Аб’ектам даследавання з’яўляецца дзейнасць УПА на тэрыторыі Беларусі. У дыпломнай працы даюцца адказы на такія пытанні: чаму беларускія землі ахапіў украінскі паўстанцкі рух, кім былі гэтыя людзі, якія мэты перад сабой ставілі, якія аперацыі праводзілі і, галоўнае пытанне, чаму не здолелі перамагчы. Праводзіцца сістэматызацыя ўкраінскіх нацыяналістычных фармаванняў. Даследуецца іх колькасны і этнічны склад. Усталёўваюцца храналагічныя межы ад узнікнення ўкраінскіх нацыяналістычных фармаванняў у Беларусі да іх поўнай ліквідацыі, вызначаюцца даты асноўных падзей. Усё гэта з’яўляецца прадметам даследавання дадзенай дыпломнай працы.

Мэтай дыпломнай працы з’яўляецца даследаванне дзейнасці Ўкраінскай паўстанцкай арміі на тэрыторыі Беларусі. Для дасягнення мэты ставяцца наступныя задачы: прасачыць гісторыю станаўлення ўкраінскіх нацыяналістычных арганізацый; разгледзець барацьбу, або супрацоўніцтва УПА з нямецкімі і савецкімі вайсковымі фармаваннямі; даследаваць узнікненне і дзейнасць УПА ў Беларусі; высветліць, якія мэты ставіліся адносна беларускіх тэрыторый; паспрабаваць вызначыць, якія ўзаемаадносіны склаліся між УПА і мясцовым цывільным насельніцтвам.

Вялікую працу па даследаванню паўстанцкай арміі правялі ўкраінскія гісторыкі, для іх гэта вельмі актуальная тэматыка ў сувязі з палітыкай дэкамунізацыі і гераізацыі УПА. Сёння для беларусаў важна ведаць пра дзейнасць УПА, для таго каб адэкватна ўспрымаць падзеі, якія адбываюцца ў суседняй краіне, і памятаць пра сваіх суайчыннікаў, якія бралі ўдзел у ўкраінскім антысавецкім руху. Комплексных даследаванняў менавіта ў беларускім кантэксце вельмі мала, што надае каштоўнасці дадзенай працы. Яна прызначана для шырокага кола чытачоў: навукоўцаў, студэнтаў, школьнікаў старэйшых класаў, а таксама для ўсіх, хто цікавіцца дадзенай тэматыкай.

РЕФЕРАТ

Дипломная работа на тему “Украинская повстанческая армия на территории Беларуси в 1942-1955 гг.” Открывает малоизвестные страницы белорусской истории связанные с борьбой УПА за независимость своего государства. Нам это интересно потому, что много белорусов участвовало в украинском национальном движении, при этом большое количество боевых действий проходило на белорусских землях.

Объектом исследования является деятельность УПА на территории Беларуси. В дипломной работе даются ответы на такие вопросы как: почему белорусские территории были охвачены украинским повстанческим движением, кем были эти люди, какие цели преследовались, какие операции проводили и почему не смогли победить. Проводится систематизация украинских националистических формирований. Исследуется их количественный и этнический состав. Устанавливаются хронологические границы от возникновения украинских националистических формирований в Беларуси до их полной ликвидации, даются даты основных событий. Всё это является предметом исследования данной дипломной работы.

Целью дипломной работы является исследование деятельности Украинской повстанческой армии на территории Беларуси. Для достижения цели были поставлены следующие задачи: проследить историю становления украинских националистических организаций; рассмотреть борьбу и сотрудничество УПА с немецкими и советскими военными формированиями; исследовать возникновение и деятельность УПА в Беларуси; установить, какие цели ставились по отношению к белорусским территориям; попытаться установить какие взаимоотношения сложились между УПА и местным населением.

Большую работу по исследованию повстанческой армии провели украинские историки, для них это очень актуальная тематика в связи с политикой декоммунизации и героизации УПА. Сегодня для белорусов важно знать про деятельность УПА, для того чтобы адекватно воспринимать события в соседней стране, и помнить про своих соотечественников, которые принимали участие в украинском антисоветском движении. Комплексных исследований именно в белорусском контексте очень мало, что придаёт ценности данной работе. Она предназначена для широкого круга читателей: учёных, студентов, школьников старших классов, а также всех, кому интересна данная тематика.

THE RESCRIPT

Diploma work “Ukrainian insurgent army in Belarus at 1942-1955 years” shows not well-known facts of Belarus history that connected to struggling of Ukrainian Insurgent army for independence of their country. This important for us because many of Belarus people took part in the Ukrainian national movement, and many of battles held in Belarus.

The object of research is the work of the UIA in the territory of Belarus. In this diploma work provides answers to the following questions: why territory of Belarus was under Ukrainian insurgent movement; who those people were; what purposes would to achieve; what campaigns held and why they did not win. I carried out systematization Ukrainian national organizations. I try to check theirs number and ethnical composition. Installed chronological scopes from appearance to their full liquidation, the dates of main events are determined.

The aim of the diploma work is to study the activity of the Ukrainian Insurgent Army on the territory of Belarus. To achieve the aim were as tasks: trace the history of the formation of Ukrainian national organizations; consider the struggle and cooperation of the UIA with German and Soviet military forces; explore the emergence and activity of the UIA in Belarus; determine what goals were set in relation to the territory of Belarus; to try to establish any mutual relations between the UIA and local peoples.

The Ukrainian historians have made huge UIA research, for them it is a very topical subject in connection with the policy of decommunization and glorification of the Ukrainian Insurgent Army. Today Belarusians important to know about the activities of the UIA, in order to adequately perceive the events in the neighboring country, and remember about their compatriots who took part in the Ukrainian insurgent movement. Comprehensive research in the Belarusian context is very small, which gives the value of this research. Diploma work is for different readers: scientists, students, older pupils, and other people who interest in this topic.